

komen, staat haar eeuwige vernieuwing als meisje aan het venster en blik in haar eigen toekomst.

Na 1918 komt met den vrede een verandering in het werk van Egger Lienz. Een absolute rust domineert. Was vroeger rythme en beweging hem een middel tot uitdrukking zijner gedachten, nu is het alsof zijn figuren hun eigen ziel beluisteren. Zij handelen niet meer. Hun wil ageert niet meer, is totaal uitgeschakeld. Reeds in „Oorlogsweduwen” vindt men daarvan een voorbeeld. Nog vollediger is dit volgehouden in „Generaties” (1919). In een vertrek met kale wanden, waarin als eenige meubels een tafel en een bank, bevinden zich zes personen, menschen van alle leeftijden. Op den voorgrond een zittend paar, de grootouders, waarnaast Christus aan het Kruis; achter hen, steunend op een stok, een man in de kracht zijns levens, links zijn vrouw, een kind op den schoot dragend, rechts een zittend meisje. Zwijgend, afwezig, ieder stil vervuld van eigen gedachten, innerlijke stemmen beluisterend, zijn zij daar tezamen, als wilden ze slechts aantoonen, dat ze daar altijd geleefd hebben, trouw aan de wetten van het leven, dat wegglijdt, voortijlt en kiemt, trouw ook in het geloof, altijd Christus indachtig, die voor hen geleden en gestreden heeft en gestorven is, en dat altijd deze innerlijke saamhoorigheid bestaan heeft en zal blijven. Dezelfde passieve rust, hetzelfde religieuze karakter, kenmerken de schilderijen „Moeders” (1922) en „Opstanding” (1924), met hun abstracte figuren. Komen reeds in deze werken picturale elementen voor, is zijn streng linearisme wat verzacht, nog sterker treedt dit aan den dag in „Middageten” (1920), „Tafelgebed” (1923), „de Bron” (1923), „Blinden” (1924). Zijn figuren, groote rustige gestalten, staan in een gouden licht. Voelde hij zelf, dat hij een eindpunt in 1918 bereikt had, wilde hij trachten door kleur en door teruggang tot het impressionisme een weinig meer warmte te geven aan zijn werk, dat anders te koel, te hard, te abstract zou zijn geworden?

Egger Lienz stierf den 1sten November 1926. Zijn laatste werk is de frescocyclus in de oorlogsherinneringskapel te Lienz. Zijn werk is uit den aard der zaak niet populair en zal dat ook nimmer worden door den zwaren ernst, de stuurschheid van zijn vormtaal, zijn abstractie. Ook omdat hij in den Tyroolschen boer slechts een grof en stug wezen scheen te zien. Te zeer weerspiegelt zijn werk zijn eigen gesloten karakter, zijn stugheid en inzichzelfgekeerdheid, om aantrekkelijk in algemeen zinnig te zijn. Het impressionisme en het materialisme zijn mede daaraan schuld. Doch hoe sterker de behoefte naar innerlijke verdieping en geestelijke waarden, ook in de schilderkunst, zal worden, des te meer zal Egger Lienz' werk gewaardeerd worden. Zijn groote verdienste zal blijven, dat hij voor het historisch schilderij nieuwe vormen heeft gevonden, dat hij zijn boeren heeft opgevoerd tot vertolkers van den onmiddellijken